

EGYSÉGES NYOMOZÓ HATÓSÁGI ÉS ÜGYÉSZSÉGI BŰNÜGYI STATISZTIKA

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

az adatok leválogatásához

2019. július 11.

Belügyminisztérium

Legfőbb Ügyészség

A) A büntetőeljárásai döntések száma

Az eljáró szervek által a cselekményhez rendelt rögzített büntetőeljárásai döntések, valamint – abban az esetben, ha az adott cselekményhez legalább egy elkövető számbavételre kerül, akkor – az egyes elkövetőkkel szemben alkalmazott büntetőeljárásai döntések számának az összessége.

Leválogatás szempontjából az ENyÜBS'18 Kitöltési szabályzat 3. számú melléklete [Befejezett büntető eljárások statisztikája (ENyÜBS – BBS) megfigyelési egységei és adatkörei] szerint felépülő *Cselekmény* és *Cselekmény-Elkövető* táblákban rögzített, 4. számú melléklet (Kódszótárak) Eljárásai döntések kódszótár szerinti büntetőeljárásai döntések száma.

B) A büntetőeljárásai döntések száma cselekményenként

Az eljáró szervek által a cselekményhez rendelt rögzített büntetőeljárásai döntések, valamint – abban az esetben, ha az adott cselekményhez legalább egy elkövető számbavételre kerül, akkor – az egyes elkövetőkkel szemben alkalmazott büntetőeljárásai döntések közül statisztikai szempontból legmagasabb prioritású.¹

Leválogatás szempontjából az ENyÜBS'18 Kitöltési szabályzat 3. számú [Befejezett büntető eljárások statisztikája (ENyÜBS – BBS) megfigyelési egységei és adatkörei] melléklete szerint felépülő *Cselekmény* táblában rögzített és a *Cselekmény-Elkövető* táblákban rögzítettek közül a statisztikai szempontól legmagasabb prioritású, a 4. számú melléklet (Kódszótárak) Eljárásai döntések kódszótár szerinti büntetőeljárásai döntések száma.

Figyelem! A cselekmények büntetőeljárásai döntés szerinti alábontása a fenti kitételrel kezelendő, csak korlátozott következtetések levonására alkalmas.

¹ Prioritási szempontok: 1. eljárásai döntés főcsoport (a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény [a továbbiakban: Be.] szerinti eljárásai döntések esetében: I. vádemelés, II. felfüggesztés, III. megszüntetés, IV. feljelentés elutasítás; a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény [a továbbiakban: régi Be.] szerinti eljárásai döntések esetében: I. vádemelés, II. elterelés, egyéb, III. megszüntetés, IV. feljelentés elutasítás), 2. törvényi szabályozás (I. Be., II. régi Be.), 3. a Be.-ben és a régi Be.-ben (kódszótárban) történő megjelenés sorrendje

C) Regisztrált bűncselekmények

Regisztrált bűncselekmény: *A nyomozó hatóság, illetve az ügyészség meghatározott büntetőeljárési döntését követően rögzített, és a rögzítés időpontjára elszámolt cselekmény.*

Regisztrált a bűncselekmény, ha

- a bűncselekménynek nem volt megállapítható az elkövetője, és az a korábbi büntetőeljárési döntés szerint korábban nem került regisztrálásra, de a büntetőeljárési döntés szerint regisztrált;
- a bűncselekménynek legalább egy elkövetője van, akik közül egyik elkövető részéről sem minősül a cselekmény a korábbi büntetőeljárési döntés szerint regisztráltnak, de legalább az egyik elkövetőre rögzített büntetőeljárési döntés szerint regisztrált.

Minden más esetben nem regisztrált.

Azon büntetőeljárési döntések felsorolását, amelyek megállapítása esetén a cselekmény regisztrált bűncselekményként kerülhet elszámolásra, a Kitöltési Szabályzat 4. számú melléklete (Kódszótárak) Eljárési döntés kódszótára tartalmazza.

A korábbi eljárási döntésekhez kapcsolódó számítási szabályokat szintén a Kitöltési Szabályzat 4. számú melléklete (Kódszótárak) Eljárési döntés kódszótára tartalmazza.

Leválogatás szempontjából a regisztrált bűncselekmények száma két részből tevődik össze. Egyfelől az ENyÜBS'18 Kitöltési szabályzat 3. számú melléklete [Befejezett büntető eljárások statisztikája (ENyÜBS – BBS) megfigyelési egységei és adatkörei] szerint felépülő, *Cselekmény* táblában található azon *CselekményID*-k, amelyek a hozzájuk tartozó korábbi büntetőeljárési döntés szerint korábban nem, de a rögzített büntetőeljárési döntés szerint regisztráltnak minősülnek. Továbbá a *Cselekmény* táblához rendelt azon *Cselekmény-Elkövető* táblában található *CselekményID*-k, amelyekhez nem tartozik olyan korábbi büntetőeljárési döntés, ami szerint korábban regisztráltnak minősül, de tartozik hozzá legalább egy rögzített büntetőeljárési döntés, ami regisztráltnak minősül.

D) Elkövetők

Regisztrált elkövető: *A regisztrált bűncselekmény elkövetőjeként rögzített, a rögzítése időpontjára, az adott ügyben egyszer elszámolt személy.*

Regisztrált elkövető az a természetes személy, akinek legalább egy elkövetett cselekménye bármikor regisztrálásra került, és egy eljárásban egy elkövető az általa elkövetett bűncselekmények számától függetlenül csak egyszer kerül elszámolásra, a Kitöltési Szabályzat 4. számú melléklete (Kódszótárak) Eljárási döntés kódszótár megfelelő oszlopa alapján.

Leválogatás szempontjából a regisztrált elkövetők száma a bűncselekmény elkövetőiből eredeztethető úgy, hogy kizárólag az egyedi *ElkövetőID*-k kerülnek számbavételre.

A fentiekre tekintettel a regisztrált elkövetők alábontása kizárólag az *Elkövető* táblában található *Elkövető neme* és *Elkövető születési dátuma*² szerint lehetséges. Minden más adatkör esetén egynél több érték is tartozhat egy adott regisztrált elkövetőhöz.

Bűncselekmény elkövetője: *A regisztrált bűncselekmény elkövetőjeként rögzített, a rögzítése időpontjára, az adott ügyben regisztrált bűncselekmények számával egyezően (akár többször) elszámolt személy.*

A bűncselekmény elkövetői azok a természetes személyek, akiknek legalább egy elkövetett cselekménye bármikor regisztrálásra került, olyan módon, hogy egy eljárásban egy elkövető az általa elkövetett regisztrált bűncselekmények számától függően többször is elszámolásra kerülhet, a Kitöltési Szabályzat 4. számú melléklete (Kódszótárak) Eljárási döntés kódszótár megfelelő oszlopa alapján.

Leválogatás szempontjából a bűncselekmény elkövetőinek száma az ENYÜBS'18 Kitöltési szabályzat 3. számú melléklete szerint felépülő *Cselekmény-Elkövető* táblában található azon *ElkövetőID*-k összessége, amelyek a büntetőeljárási döntés szerint regisztrálnak minősülnek.

² A hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV törvény (Stt.) 2. § 5. pontja alapján egyedi adatnak minősül.

E) Sértettek

Regisztrált sértett: *A regisztrált bűncselekmény sértettjeként rögzített, a rögzítése időpontjára, az adott ügyben egyszer elszámolt személy.*

Regisztrált sértett az a Kriminálisztikai jellemzők (ENyÜBS'18 Kitöltési szabályzat 5. és 6. számú melléklete) alapján ismert/ismeretlen, természetes/nem természetes személyként rögzítésre került sértett, akinek a sérelmére elkövetett legalább egy cselekmény regisztrált bűncselekmény, és egy eljárásban egy sértett a sérelmére elkövetett regisztrált bűncselekmények számától függetlenül csak egyszer kerül elszámolásra.

Leválogatás szempontjából a regisztrált sértettek száma a bűncselekmény sértettjeiből eredeztethető úgy, hogy kizárólag az egyedi *SértettID*-k kerülnek számbavételre.

A fentiekre tekintettel a regisztrált sértettek alábontása kizárólag az *Sértett* táblában található *Sértett kiléte megállapítható, Sértett neme, Sértett születési dátuma*³ és a *Nem természetes sértett ágazati besorolása szerint* lehetséges. Minden más adatkör esetén egynél több érték is tartozhat egy adott regisztrált sértetthez.

Bűncselekmény sértettje: *A regisztrált bűncselekmény sértettjeként rögzített, a rögzítése időpontjára, az adott ügyben regisztrált bűncselekmények számával egyezően (akár többször) elszámolt személy.*

A bűncselekmény sértettjei azok a – Kriminálisztikai jellemzők (ENyÜBS'18 Kitöltési szabályzat 5. és 6. számú melléklete) alapján ismert/ismeretlen, természetes/nem természetes személyként rögzítésre került – sértettek, akiknek a sérelmére elkövetett legalább egy cselekmény regisztrált bűncselekmény, olyan módon, hogy egy eljárásban egy sértett a sérelmére elkövetett regisztrált bűncselekmények számának megfelelően többször is elszámolásra kerülhet.

Leválogatás szempontjából a bűncselekmény sértettjeinek száma az ENyÜBS'18 Kitöltési szabályzat 3. számú melléklete szerint felépülő *Cselekmény-Sértett* táblában

³ Az Stt. 2. § 5. pontja alapján egyedi adatnak minősül.

található azon *SértettID*-k összessége, amelyek esetében legalább egy hozzájuk tartozó *CselekményID*-hoz tartozó cselekmény regisztrált bűncselekménynek minősül.

F) Közterületen/közforgalmú közlekedési eszközön elkövetett bűncselekmények

Közterületen elkövetett bűncselekmények: mindazon regisztrált bűncselekmények, amelyeknél a „Közterületen/közforgalmú közlekedési eszközön elkövetett” adatkör „igen” választ tartalmaz.

Közforgalmú közlekedése eszközön elkövetett bűncselekmények: mindazon regisztrált bűncselekmények, amelyeknél a „Közterületen/közforgalmú közlekedési eszközön elkövetett” adatkör „3 - KKE” választ tartalmaz.

-//-

A Módszertani útmutatóban rögzített szabályokat **a 2018. június 30. napját követően lezárt ügyek** vonatkozásában kell alkalmazni.

Budapesten, 2019. július 11. napján

Dr. Kálmán Gergely

főosztályvezető

Belügyminisztérium képviselőjében

Dr. Nagy Tibor

főosztályvezető ügyész

Legfőbb Ügyészség képviselőjében

Melléklet

I. A bűncselekménykódok képzésének módszere

A) A Btk. Különös részében megjelölt tényállásokhoz tartozó kódok képzése az alábbiak szerint történik:

- 1. kódnégyzet: a „B” jel az ENYÜBS rendszerben alkalmazott, Btk. által szabályozott bűncselekményeket lefedő kódokra utal;
- 2 – 3. kódnégyzet: az aktuális kódszótár verzió számát tartalmazza. (az első hatályos verzió száma: 0.0.);
- 4 – 5. kódnégyzet: Btk. fejezet szám;
- 6 – 14. kódnégyzetig: a Btk. meghatározott § - ába való ütköztetés/meghatározás kódjai:
 - 6 – 8. kódnégyzet: Btk § szám;
 - 9. kódnégyzet: a későbbi esetleges módosítások során nagybetűvel jelölt § helye (pl. 212/A. §);
 - 10 – 11. kódnégyzet: § - on belüli bekezdés;
 - 12. kódnégyzet: bekezdésen belüli fordulat;
 - 13. kódnégyzet: bekezdésen belüli pont;
 - 14. kódnégyzet: bekezdésen belüli alpont.
- 15 – 26. kódnégyzetig: annak a Btk. szakasznak a pontos megjelölésére szolgál, amely szerint a bűncselekmény minősül:
 - 15 – 16. kódnégyzet: a már hivatkozott Btk. § azon bekezdése, mely szerint a cselekmény minősül;
 - 17. kódnégyzet: bekezdésen belüli fordulat;
 - 18. kódnégyzet: bekezdésen belüli pont;
 - 19. kódnégyzet: bekezdésen belüli alpont;
 - 20 – 23. kódnégyzet: bekezdésen belüli pont bináris kódja;

- Ez azt a célt szolgálja, ha a ponton belüli értékek halmazában is előfordulnak, akkor az egyes pontok nem „kisbetű” jelet kapnak, hanem bináris kódokat, melyek összege „visszafejthető” betűjelre. (Pl.: az emberölést előre kitervelten (a) pont), nyereségvágyból (b) pont és különös kegyetlenséggel (d) pont) követik el. Ebben az esetben a kisbetűvel jelölt pontok helyébe bináris kód lép: $1 + 2 + \dots + 8 = 11$ bináris érték képződik) A 4 karakternyi helyre azért van szükség, mert előfordul, hogy az alpontok száma meghaladja a 10-et, így a bináris kód is négyjegyű lesz (pl.: 1024).
- 24 – 26. kódnégyzet: a ponton belüli alpontok bináris kódja (Az előzőekben leírt módszerrel képzett kód);
- 27 – 33. kódnégyzet: speciális minősítés:
 - Ezek a kódnégyzetek azon módszerek külön kódolására alkalmasak, amelyeket a különös rész legtöbb helyen külön pontban, vagy alpontban kezel. De vannak olyan tényállás helyek, amelyek esetében bekezdésen, ponton, vagy alponton belül összevontan kezeli: (A Különös rész rendszeresen külön kezeli fejezeten, ponton vagy alponton belül az alábbi elkövetési módszereket/magatartásokat: fegyveresen, felfegyverkezve, csoportosan, bűnszövetségben, üzletszerűen, stb. Vannak azonban olyan tényállások, melyeknél egy fejezeten, ponton vagy alponton belül „összevontan” jelennek meg ezek a módszerek. Ilyen pl. a „Hivatalos személy elleni erőszak” bűncselekménye: Btk. 310. §. (2) bekezdése, mely szerint: „a büntetés 2 évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a hivatalos személy elleni erőszakot csoportosan, fegyveresen, vagy felfegyverkezve követik el.”) Ezért szükséges a visszatérő adatkérések tárgyát képező módszerek külön történő leképezése.
- 34. kódnégyzet: A bűncselekményi módzatok leképezésére szolgáló kódnégyzet:
 - Büntett,
 - Gondatlan (vétség),
 - Szándékos (vétség),

▪ Előkészület.

- 35. kódnégyzet: a kódolás típusát jelöli: 0 = egyenes kód (ütközés – minősülés), 1 = fordított kód (minősülés – ütközés).

B) Amennyiben különleges jogrend idején a Btk. 4. § (1) bekezdésében meghatározottaktól eltérően, kormányrendeleti úton kerül sor egyes cselekmények bűncselekménnyé nyilvánítására, a kérdéses cselekmények kódolása az alábbiak szerint történik:

- 1. kódnégyzet: az „R” jel az ENyÜBS rendszerben alkalmazott, kormányrendelet által szabályozott bűncselekményeket lefedő kódokra utal;
- 2 – 3. kódnégyzet: az aktuális kódszótár verzió számát tartalmazza. (az első hatályos verzió száma: 0.0.);
- 4 – 5. kódnégyzet: a kormányrendelet megjelenése évének utolsó két számjegye (pl. a 2021. évhez tartozóan 21);
- 6 – 8. kódnégyzetig: a rendelet száma;
- 9-14. kódnégyzetig: a kormányrendelet meghatározott § - ába való ütköztetés/
meghatározás kódjai:
 - 9. kódnégyzet: § szám;
 - 10 – 11. kódnégyzet: § - on belüli bekezdés;
 - 12. kódnégyzet: bekezdésen belüli fordulat;
 - 13. kódnégyzet: bekezdésen belüli pont;
 - 14. kódnégyzet: bekezdésen belüli alpont.
- 15 – 26. kódnégyzetig: annak a szakasznak a pontos megjelölésére szolgál, amely szerint a bűncselekmény minősül:
 - 15 – 16. kódnégyzet: a már hivatkozott § azon bekezdése, amely szerint a cselekmény minősül;
 - 17. kódnégyzet: bekezdésen belüli fordulat;
 - 18. kódnégyzet: bekezdésen belüli pont;
 - 19. kódnégyzet: bekezdésen belüli alpont;

- 20 – 23. kódnégyzet: bekezdésen belüli pont bináris kódja (a Btk. kódok képzésénél leírt módszerek megfelelően képzett kód);
- 24 – 26. kódnégyzet: a ponton belüli alpontok bináris kódja (a Btk. kódok képzésénél leírt módszerek megfelelően képzett kód).
- 27 – 33. kódnégyzet: speciális minősítés (a Btk. kódok képzésénél leírt módszerek megfelelően képzett kód);
- 34. kódnégyzet: A bűncselekményi módozatok leképzésére szolgáló kódnégyzet:
 - Büntett,
 - Gondatlan (vétség),
 - Szándékos (vétség),
 - Előkészület.
- 35. kódnégyzet: a kódolás típusát jelöli: 0 = egyenes kód (ütközés – minősülés), 1 = fordított kód (minősülés – ütközés).